

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การเขียนย่อความ
จากเรื่องที่อ่าน (๒)

ครูผู้สอน ครูคณิตา หนูนอนันต์

A colorful illustration of a young girl with black hair in a ponytail, wearing a white shirt and a blue skirt, sitting on a green field and reading a book. She has a blue bow in her hair and is wearing red-rimmed glasses. The background features a blue sky with white clouds, a green tree, and a path leading through the field. A large blue speech bubble with three white dots is positioned in the upper right corner. The text is centered within a dark blue rounded rectangle.

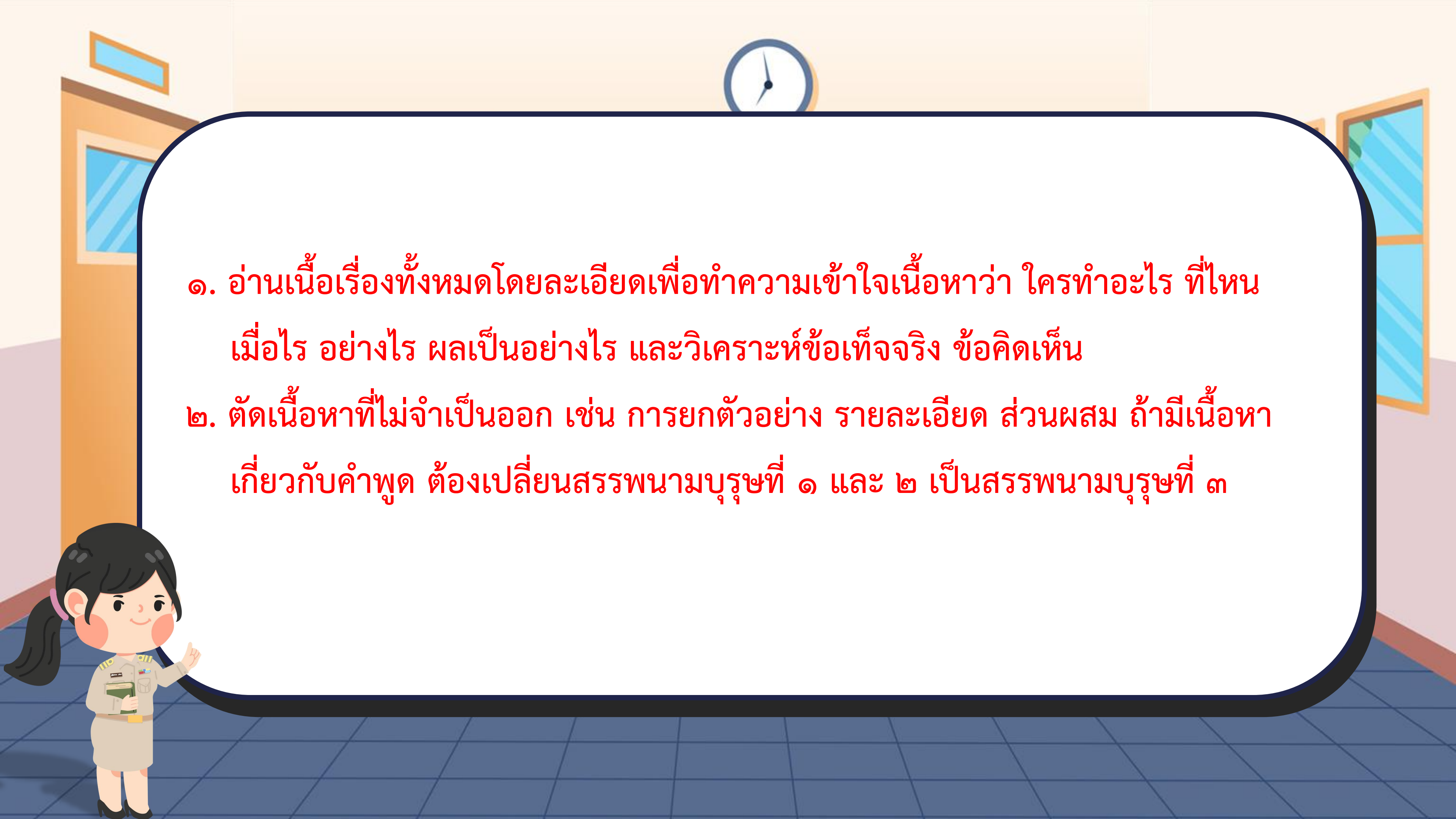
การเขียนย่อความ
จากเรื่องที่อ่าน (๒)

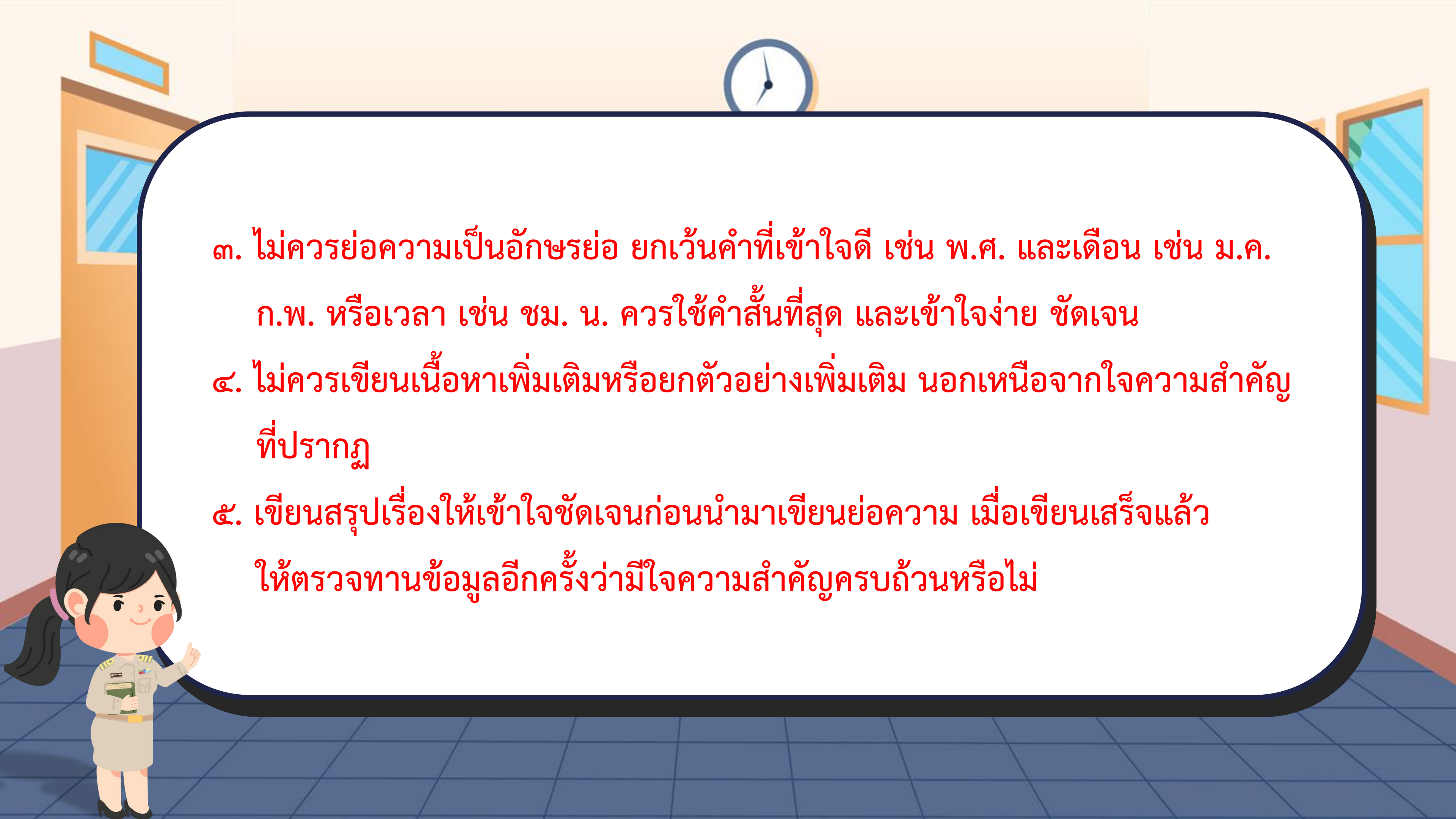
ตรวจสอบ

ความถูกต้อง

-
- An illustration of a classroom. A female teacher with black hair in a ponytail, wearing a grey uniform, stands on the left holding a book and pointing towards a large white text box. The text box contains two numbered points in red Thai text. The background shows a door, a clock, and windows.
๑. อ่านเนื้อเรื่องทั้งหมดโดยละเอียดเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร และวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น
 ๒. ตัดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นออก เช่น การยกตัวอย่าง รายละเอียด ส่วนผสม ถ้ามีเนื้อหาเกี่ยวกับคำพูด ต้องเปลี่ยนสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

-
- An illustration of a classroom. A female teacher with black hair in a ponytail, wearing a grey uniform, stands on the left holding a book and pointing towards a large whiteboard. The whiteboard contains five numbered points in Thai text. The background shows a door, a clock, and windows.
๓. ไม่ควรย่อความเป็นอักษรย่อ ยกเว้นคำที่เข้าใจดี เช่น พ.ศ. และเดือน เช่น ม.ค. ก.พ. หรือเวลา เช่น ชม. น. ควรใช้คำสั้นที่สุด และเข้าใจง่าย ชัดเจน
 ๔. ไม่ควรเขียนเนื้อหาเพิ่มเติมหรือยกตัวอย่างเพิ่มเติม นอกเหนือจากใจความสำคัญที่ปรากฏ
 ๕. เขียนสรุปเรื่องให้เข้าใจชัดเจนก่อนนำมาเขียนย่อความ เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ตรวจทานข้อมูลอีกครั้งว่ามีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่

ทบทวนหลักการเขียน

ย่อความ

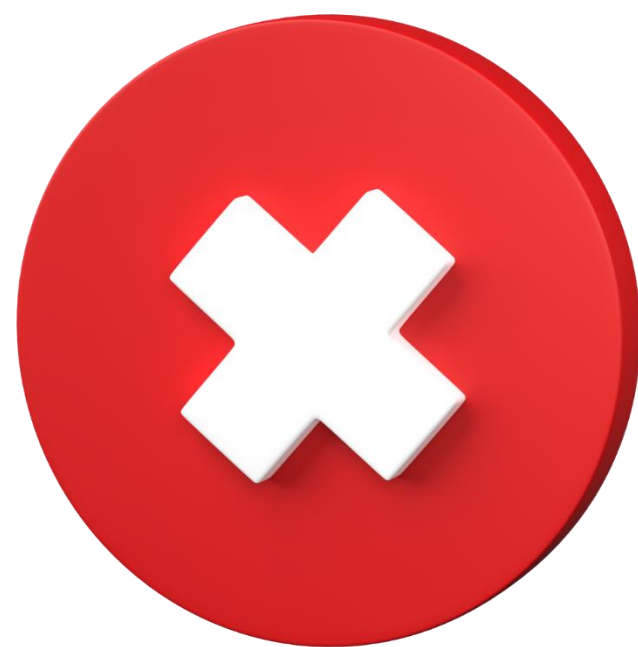
การเขียนย่อความ มีองค์ประกอบ ๒ ส่วน คือ
ส่วนนำ และส่วนย่อความ

ส่วนของย่อความ เป็นเนื้อหาที่ผู้ย่อความ
สรุปออกมาเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง

เขียนเนื้อหาเพิ่มเติมหรือ
ยกตัวอย่างเพิ่มเติมได้

เปลี่ยนคำสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒
ในเนื้อเรื่องให้เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

ไม่ย่อความด้วยการใช้อักษรย่อ

ยกเว้น พ.ศ. และ ค.ศ.

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้
๒. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่านได้
๓. มีมารยาทในการเขียน

รูปแบบการเขียนส่วนนำ ของย่อความ

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๑. เนื้อหาจากหนังสือ/บทความ มีรูปแบบดังนี้

ย่อความเรื่อง.....(ชื่อเรื่อง)..... ของ.....(ผู้แต่ง).....

จาก.....(ชื่อหนังสือ)..... หน้า.....(เลขหน้า)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อความเรื่อง **ลักษณะคำไทย** ของ **พระยาอุปกิตศิลปสาร** จาก **หนังสือหลักภาษาไทย**

หน้า **๕๙-๑๑๑** ความว่า

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๒. เนื้อหาเป็นคำประพันธ์ มีรูปแบบดังนี้

ย่อคำประพันธ์/ย่อ.....(ประเภทคำประพันธ์)..... เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง+ชื่อตอน).....
ของ.....(ผู้แต่ง).....จาก.....(ชื่อหนังสือ).....หน้า.....(เลขหน้า)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อ คำประพันธ์ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
ของ พระสุนทรโวหาร (ภู่) จาก พระอภัยมณี หน้า ๑๒๐-๑๕๐ ความว่า

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๓. เนื้อหาเป็นข่าว มีรูปแบบดังนี้

ย่อข่าวเรื่อง.....(หัวข้อข่าว)..... จาก.....(แหล่งนำเสนอข่าว).....

วันที่.....(วันเดือนปี)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อข่าวเรื่อง **โคราชสั่งปิดโรงงานกุนเชียง** จาก **ไทยรัฐออนไลน์** วันที่ **๑๕ พ.ค. ๖๔** ความว่า

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๔. เนื้อหาจากอินเทอร์เน็ต มีรูปแบบดังนี้

ย่อความ/ย่อ (ประเภทของงานเขียน) เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง).....

ของ.....(ผู้เขียน/ถ้าไม่ปรากฏผู้เขียนก็ไม่ต้องระบุ)..... จาก.....(ชื่อเว็บไซต์).....

เข้าถึงวันที่.....(วันเดือนปีที่สืบค้น)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อความเรื่อง **ประเพณีกวนข้าวทิพย์** จาก www.praprayneethai.com เข้าถึงวันที่

๑๖ พ.ค. ๖๔ ความว่า

กิจกรรม

พัฒนาทักษะ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๗
๒. สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำในการทำงาน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๗

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

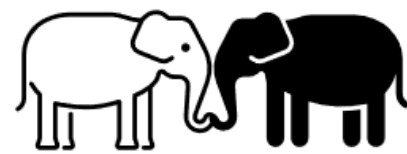
๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๗
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง พญาช้างผู้เสียสละ แล้วเขียนย่อความจากเรื่อง ให้ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนย่อความ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๗

เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

นิทานธรรม เรื่อง พญาช้างผู้เสียสละ

ณ บริเวณป่าหิมพานต์ มีช้างป่าโขลงหนึ่งจำนวนนับเป็นแสนตัวอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข โดยมีพญาช้างสีลวะเป็นจ่าโขลง ยาช้างสีลวะมีรูปร่างลักษณะสวยงามมากเป็นช้างขาวปลอดทั้งตัว มองดูแล้วเหมือนทองคำเงิน ตาทั้งสองข้างกลมเหมือนแก้วมณี หน้าแดงระเรื่อเหมือนผ้ากำพลแดง งวงขาวย้อยเหมือนพวงเงินที่ประดับด้วยหยดทองคำขาว เท้าทั้งสี่เหมือนทาด้วยน้ำครั่ง

พญาช้างสีลวะเป็นช้างที่ถือศีล ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม ต่อมาเกิดเบื่อหน่ายโขลงช้างที่รับผิดชอบดูแล จึงปลีกตัวไปอยู่ตามลำพัง

ยังมีพรานป่าชาวเมืองพาราณสีคนหนึ่งเดินทางไปบริเวณป่าหิมพานต์เพื่อหาเก็บผักผลไม้ และล่าสัตว์เลี้ยงชีพ เขาเดินไปเรื่อย ๆ จนเข้าไปในป่าลึกและจำไม่ได้ว่าทิศไหนเป็นทิศตะวันออกหรือทิศตะวันตก ทิศเหนือหรือทิศใต้ จึงหลงทางกลับเมืองพาราณสีไม่ถูก และเมื่อไม่เห็นทางจะช่วยตนเองได้ก็ร้องไห้คร่ำครวญอยู่กลางป่านั้นเอง

พญาช้างได้ยินเสียงคร่ำครวญของพรานป่าแล้วเกิดสงสารจะช่วยเขา

“ชายคนนั้นกำลังประสบทุกข์ เราจะต้องช่วยเขา” พญาช้างคิดพลางค่อย ๆ เดินเข้าไปหาพรานป่า

ฝ่ายพรานป่าเห็นช้างเดินมาใกล้ก็รู้สึกกลัวจึงถอยหนี พญาช้างเห็นพรานป่าถอยหนีก็หยุดมองอยู่เฉย ๆ

“เอ๊ะ... ช้างตัวนี้มีท่าทางแปลกประหลาด” พรานป่าเริ่มคิดได้ “เวลาเราหนีมันกลับหยุด เวลาเราหยุดมันกลับเดินเข้ามา สงสัยจะมาช่วยเรา”

ครั้นคิดได้ดังนี้ จึงรวบรวมความกล้ายื่นคอยช้างซึ่งค่อย ๆ เดินเข้ามาใกล้ทุกขณะ พญาช้างเดินมาอยู่ใกล้ ๆ แล้วส่ายสายตามองดูนายพรานชั่วขณะหนึ่ง จากนั้นจึงถามไปว่า

“ท่านผู้เจริญ ท่านเดินร้องไห้คร่ำครวญอยู่ทำไม”

พรานรู้สึกดีใจที่ได้ยินเสียงช้างถามอย่างอ่อนโยน จึงตอบไปว่า

“ข้าพเจ้าร้องไห้คร่ำครวญเพราะกลับบ้านไม่ถูก คงตายอยู่กลางป่านี้เป็นแน่”

“ท่านมาจากไหน”

“จากเมืองพาราณสี”

“ข้าพเจ้าไม่รู้หรอกว่าเมืองพาราณสีอยู่ที่ไหน แต่ท่านจะพาออกไปให้พ้นป่า จากนั้นท่านค่อยหาทางกลับบ้านเอง”

“ขอบคุณท่านมาก พญาช้าง”

พญาช้างสีลวะชำนาญเส้นทางลัดเลาะภูเขาและป่าไม้ก็ถึงบริเวณชายป่าหิมพานต์ แล้วค่อย ๆ ย่อตัวลงเพื่อให้พรานป่าลงได้อย่างสะดวก เมื่อพรานป่าลงมายืนบนพื้นดินแล้ว พญาช้างก็พูดขึ้นว่า

“ท่านผู้เจริญ เลยป่านี้ไปหน่อยหนึ่งก็เป็นทางใหญ่ที่มนุษย์เดินไปมากัน ทางสายนี้คงจะมีทางแยกไปเมืองพาราณสี”

ใบงานที่ ๗

เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

“ข้าพเจ้าช่วยท่านครั้งนี้มิได้หวังอะไรตอบแทน” ช่างพูดขึ้น “มีอยู่อย่างเดียวที่จะขอท่าน จะให้ข้าพเจ้าได้หรือเปล่า”

“ท่านขออะไรว่ามาเลย”

“ขอให้ท่านอย่าบอกเรื่องที่มาพบข้าพเจ้าและอย่าบอกเรื่องที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่”

“เท่านี้เองหรือ” พรานป่าแสดงท่ารับคำขอร้องได้

“ขอบคุณท่านมาก” พญาช่างพูดจบก็หันหลังเดินกลับเข้าป่าลึกไป

ฝ่ายพรานป่า ตลอดเวลาที่นั่งหลังพญาช่างออกมาจากป่านั้นก็คอยสังเกตหนทางโดยอาศัยภูเขาเล็ก ๆ และต้นไม้เป็นเครื่องหมาย

สักวันหนึ่งเราจะกลับมาอีก” เขาคิดอยู่ในใจ “ช่างตัวนี้ช่างสวย ถ้าใครต้องการซื้อ เราจะมาตัดไปขาย”

ดังนั้น เมื่อกลับมาถึงเมืองพาราณสีแล้ว วันหนึ่งขณะเดินไปตามท้องถนน เห็นพวกช่างงาช่างกำลังเอางาช่างมาทำเป็นรูปแปลก ๆ ก็พลันคิดถึงพญาช่างสีลวะ เขาจึงเดินเข้าไปถาม

“ท่านอยากได้งาช่างเป็นกันไหม”

“พูดเป็นเล่นไป” พวกช่างงาแสดงท่าอยากได้ “งาช่างเป็นมีค่ามากกว่างาช่างตายอีก”

“ถ้าพวกท่านอยากได้ ข้าพเจ้าจะไปหามาให้”

“ไปเอามาเลย เอามาได้เดี๋ยวนี้ยิ่ง”

เมื่อพวกช่างงายืนยันว่ารับซื้อแน่นอน พรานป่าก็รีบกลับบ้านเพื่อเตรียมเสบียงเหล็กและเสบียง แล้วออกเดินทางมุ่งหน้าไปป่าหิมพานต์ที่อยู่ของพญาช่างสีลวะทันที เขาชำนาญการเดินทางและจำเครื่องหมายได้ดี เดินทางอยู่ไม่กี่วันก็ไปถึงที่อยู่ของพญาช่าง

“ท่านผู้เจริญ ท่านกลับมาทำไมล่ะ” พญาช่างสีลวะถามเขาซึ่งบัดนี้มายืนอยู่เบื้องหน้า

“พญาช่าง” พรานป่าตอบลละล่ำลลก “ข้าพเจ้ามาหาท่านนั่นแหละ”

“มีเรื่องอะไรหรือ”

“พญาช่าง ข้าพเจ้าไม่มีญาติพี่น้องแถมยังหากินฝืดเคือง มาครั้งนี้ก็เพื่อจะมาขอของท่านสักสองท่อนเพื่อเอาไปขาย”

“ได้ ถ้างาของข้าพเจ้าจะช่วยให้ท่านเลี้ยงชีวิตอยู่ได้” พญาช่างสีลวะพูดด้วยความเต็มใจ จากนั้นก็หมอบลง

พรานป่าดีใจมากจึงรีบเอาเสบียงออกมาเสียบตรงบริเวณส่วนปลายงาทั้งสองข้าง แล้วก็รีบเดินทางกลับไปเมืองพาราณสี นำงาช่างไปขายไปให้พวกช่างงาได้ราคามากทีเดียว เขาเป็นอยู่อย่างสุขสบายได้ระยะหนึ่งเงินก็หมด จึงเดินทางกลับมาขอตัดงาส่วนที่เหลืออีก

“พญาช่าง งาสองท่อนที่ท่านให้ไปขายได้ราคาเพียงแค่นี้เท่านั้น ข้าพเจ้ามาครั้งนี้ก็เพื่อจะมาขอของที่เหลือไปขายอีก” พรานโอดครวญ

“เชิญท่านตัดเลย” พญาช่างสีลวะบอกพรานป่าพลางหมอบลง

ใบงานที่ ๗

เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

พรานป่าก็ตัดเองไปอีก ๒ ท่อน รายได้จากงา ๒ ท่อนนั้นช่วยให้เขาเป็นอยู่อย่างสบายได้ระยะหนึ่ง จากนั้นเขาก็กลับมาขุดตางาส่วนที่ยังเหลืออยู่อีก จนครั้งสุดท้ายมาขุดเอาโคนงาส่วนที่ยังฝังอยู่ในเนื้อ

“เชิญท่านตัดเลย” พญาช่างสีลวะเสียสละให้เหมือนอย่างเคย พรานป่าจึงมาเอาเลื่อยแล้วป็นขึ้นไปตัดจนขาด ครั้นได้ตามต้องการแล้วก็รีบจากไปด้วยความดีใจ

ขณะที่เขาเดินจากพญาช่างสีลวะไปด้วยความดีใจนั้น ก็พลันเกิดเหตุอัศจรรย์ขึ้น คือ แผ่นดินตรงที่เขาเดินอยู่นั้นได้แยกออกแล้วสูบเขาจมหายไป แล้วทันใดนั้นเองก็มีเปลวไฟจากอเวจีมหานคร ลุกท่วมร่างของเขาแดงฉาน

เทวดาตนหนึ่งสถิตอยู่บริเวณป่านั้น เห็นพฤติกรรมของพรานป่ามาตลอด จนกระทั่งถึงเวลาที่แผ่นดินสูบ จึงพูดขึ้นเสียงดังว่า

“คนอกตัญญูเห็นแก่ได้แม้ใครยกแผ่นดินให้เขาครอบครองก็ไม่ทำให้เขาหยุดโลภได้”

ฝ่ายพญาช่างสีลวะ แม้บัดนี้จะไม่มิงาแล้ว ก็ต้องสู้ข่มความเจ็บปวดและทุกข์ทรมาน ต่อมาไม่นานก็ล้มลงไปเมื่อถึงอายุขัย

นิทานธรรมเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า คนอกตัญญูนั้น แม้ตอนแรกจะดुरु่งเรื่อง แต่สุดท้ายก็จะพบความวิบัติ เหมือนอย่างพรานป่าอกตัญญูต่อพญาช่างสีลวะแล้วพบกับความวิบัติฉนั้น

นิทานธรรม เรื่อง พญาช่างผู้เสียสละ ของ ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม

ใบงานที่ ๗

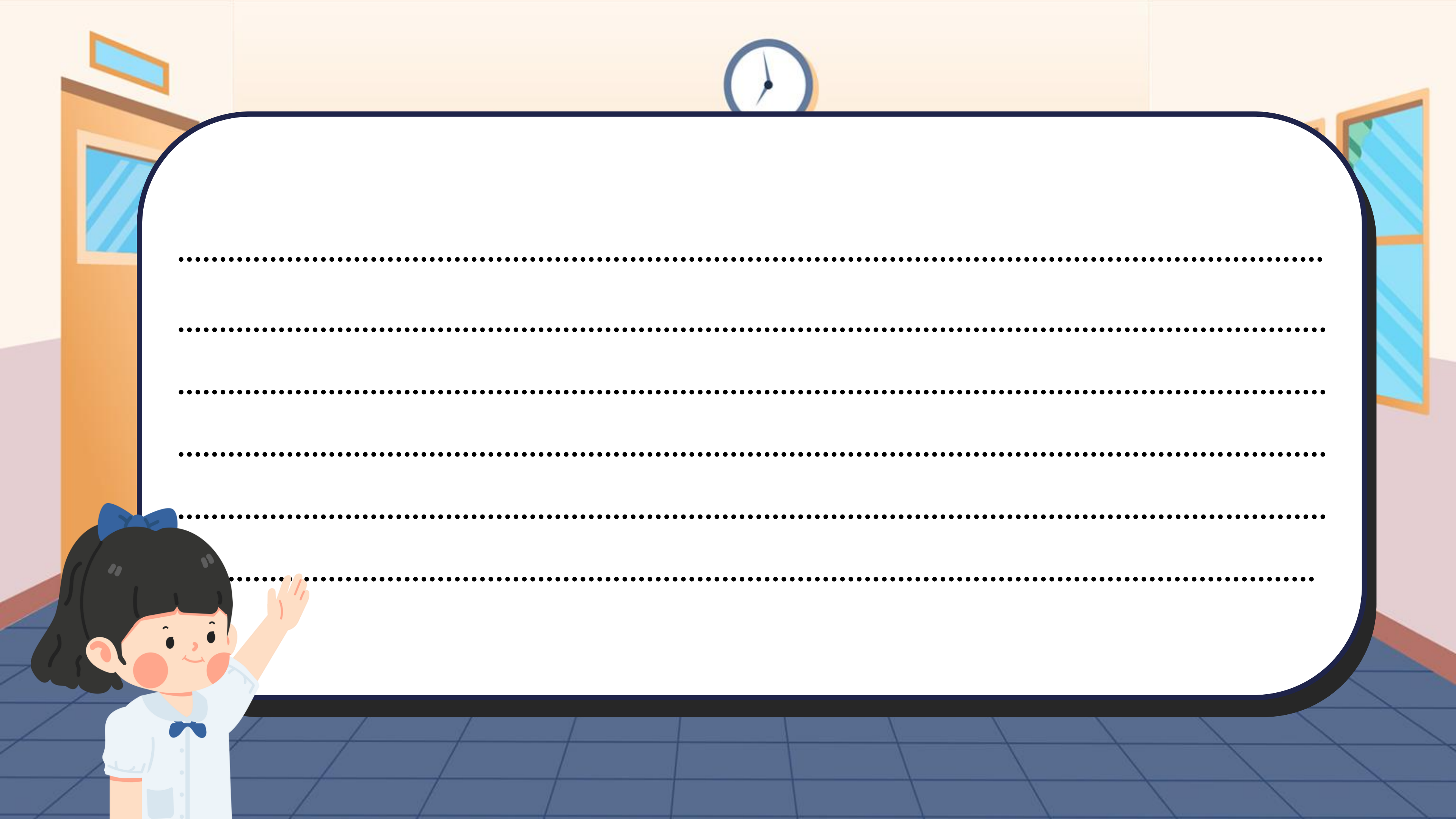
เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง พญาช้างผู้เสียสละ แล้วเขียน
ย่อความจากเรื่อง ให้ถูกต้องตามรูปแบบของ
การเขียนย่อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตรวจสอบ

ความถูกต้อง

ย่อניתานธรรมเรื่อง พญาช้างผู้เสียสละ ของ ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม ความว่า

พญาช้างสีลวะอาศัยอยู่ในป่าหิมพานต์ได้ช่วยเหลือพรานป่าจากการหลงป่าโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน และขอเพียงสิ่งเดียวคือพรานป่าต้องไม่บอกที่อยู่ของเขาแก่ผู้ใด เวลาผ่านไปพรานป่ากลับเข้ามาในป่าอีกครั้งและขอตัดงาช้างไปขายเพื่อหาเงินประทังชีวิต พญาช้างจึงให้ไป แต่พรานป่าผู้โลภมากได้กลับอีกครั้งเพื่อขอตัดงาอีก ๒ ท่อน จนครั้งสุดท้ายได้มาขอตัดงาส่วนที่อยู่ในเนื้อแล้วจากไป แต่ได้เกิดเหตุอัศจรรย์แผ่นดินบริเวณที่พรานป่าเดินอยู่ได้แยกออกจากกัน และสุบร่างของเขาจมหายไป ส่วนพญาช้างสีลวะหลังจากไม่มีงาก็สู้กับความเจ็บปวดจนสิ้นอายุขัย

คำถามสรุปบทเรียน

ประโยชน์ของการเขียน

ย่อความคืออะไรบ้าง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

คำยืมภาษาจีน ภาษาอังกฤษ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง คำยืมภาษาจีน ภาษาอังกฤษ
๒. ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำยืมภาษาจีน ภาษาอังกฤษ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

